

# Vattenfall til angreb på

**Dong Energy er duks på havvindmøller, men det skal være slut, hvis det står til den svenske gigant Vattenfall, der vil gøre det "bedre og billigere"**

Af Joachim Claushøj Bindslev

Nordens største energiselskab, svenske **Vattenfall**, byder nu danske **Dong Energy** op til dans i et intenst kapløb om fremtidens store havmølleprojekter.

Efter en drøj tid i kølvandet på finanskrisen har Vattenfall hentet **Magnus Hall** ind som ny adm. direktør, og han signalerer kamplyst.

"Vi skal være blandt de ledende aktører, når det gælder omstillingen mod vedvarende energi. Derfor er vindkraft en naturlig del af vores ekspansionsmuligheder," siger Magnus Hall, der kommer fra en stilling som topchef for den børsnoterede svenske papir- og trægigant **Holmen Group**.

## En direkte kamp

Markedslederen Dong har som den eneste aktør på markedet sat et mål for at

"Vi kan sige det sådan, at hvis vi ikke kan levere det samme eller bedre, kommer vi ikke til at vinde de projekter, der findes. Så vi har et stort pres på at få priserne sænket så meget som muligt. Det øger chancerne for, at vi får bygget det, vi vil, og at det bliver meget lønsomt."

Så Dongs mål er også jeres mål. Hvis de gør det, skal I også?

"Absolut. Retningen er helt klar. Ofte er der konkurrence om at bygge de her projekter, og så bliver det en direkte kamp om det omkostningsniveau, vi kan levere til," siger Magnus Hall.

## Direktør: Meget direkte

Vattenfall forsøger lige nu at vinde udbuddet om at opføre 400 megawatt havvind til Homs Rev 3 i Vesterhavet. De andre bydere er tyske E.On, norske Statoil og Dong Energy.

*"Retningen er helt klar. Ofte er der konkurrence om at bygge de her projekter, og så bliver det en direkte kamp om omkostningsniveau"*

Magnus Hall, koncerndirektør, Vattenfall AB

sænke prisen på havvind. 40 pct. skal prisen falde fra 2012 til 2020.

Hidtil har rivaler som E.On, RWE, Statoil, Centrica, Southern & Scottish Energy og netop Vattenfall undladt at forholde sig til det mål. Men det er slut nu.

Har I en mission, hvor I siger, at I skal være lige så gode som markedslederen på prisen?

Udmeldingerne om, at Vattenfall for alvor melder sig ind i kapløbet for at få prisen banket i bund, vækker både begejstring og forundring blandt analytikere og branchekendere.

"Det er meget ambitiøst at sige, at man vil være på samme niveau eller billigere end Dong Energys mål på 40 pct. Det er helt klart i den retning, det skal gå. De andre

store energiselskaber har ikke været så direkte hidtil," siger **Henrik Stamer**, adm. direktør i **K2 Management**, der har været rådgiver på vindmølleprojekter verden over.

**Feng Zhao**, chef for vindenergi i det globale analyse-

hus **FTI Consulting**, bakker **Stamer** op.

"Det er et meget positivt signal for industrien. Vi kan ikke kun støtte os til Dong, når det kommer til at sænke priserne. Andre store selskaber som Vattenfall er også

nødt til at komme ind i kampen," siger **Feng Zhao**.

Mens Zhao og Stamer forudser, at svenskerne er i stand til at levere på de friske meldinger, er der pessimisme at spore hos **Magnus Dale**, senioranalytiker med speciale i offshorevind hos **IHS Energy**.

"Meldingen fra Vattenfall er meget offensiv. Vores forventning er, at det i løbet af det næste årti vil være muligt at sænke prisen med 20 pct. for en basisvindpark," siger Magnus Dale.

## Atombremse lurer

Vattenfall har i dag over 1000 vindmøller med en kapacitet på mere end 1700 megawatt snurrende på tværs af syv lande i Nordeuropa. Alligevel udgør møllerne kun en brøkdel af produktionen. Omkring

halvdelen er drevet af det udskejldte kul, atomkraft står for en tredjedel, og endelig tegner vandkraft sig for en femtedel.

Det energimiksel kommer til at ændre sig i de kommende år, siger Magnus Hall. Præcis hvordan er endnu uvist, men det bliver grønnere. Ikke mindst fordi Vattenfalls ejer, den svenske stat, ønsker et meget grønnere energiselskab.

Senest har den nye røde regering, der består af Socialdemokraterne og Miljøpartiet, krævet et opgør med planlagte investeringer i atomkraft.

"Vores mål er at investere så meget som muligt i vedvarende energi," siger Magnus Hall, som inden for et halvt år vil præsentere sin plan for fremtidens Vattenfall.

jobi@borsen.dk



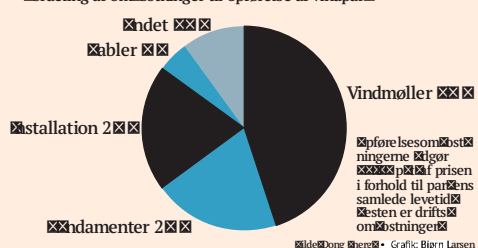
## FAKTA | Vattenfall – en kulglad energikæmpe

- Det 100 pct. statejede energiselskab med hovedsæde i Stockholm blev stiftet i 1909.
- Koncernen har knap 32.000 ansatte på tværs af Sverige, Finland, Danmark, Tyskland, Holland og Storbritannien.
- Trods navnet udgør vandkraft kun en femtedel af energiproduktionen. I 2013 stod kul for 48 pct. og atomkraft for 29 pct. Vindmøller og biomasse udgjorde en andel på 3 pct.
- Den nye svenske regering, som består af Socialdemokraterne og Miljøpartiet, vil drosle ned for kul- og atomkraft og gasse op for de grønne energikilder.
- Vattenfall har i dag knap 1000 vindmøller på tværs af Europa. Det tal skal øges markant de kommende år. JCB

## Prisen på havvind skal banes ned

2000 Megawatt havvind til 2 mio. det skal sænkes med 40 pct. mod 2020

fordeling af omkostninger til opførelse af vindpark



# Dongs havvindmøller



Magnus Hall, 55, blev indsat som ny adm. direktør i Nordens største energiselskab, svenske Vattenfall, 1. oktober. Han vil øge selskabets fokus på havvindmøller, hvor Dong i dag er markedsleder. PR-foto.

## Svensk angreb begejstrer Dong

Af Joachim Claushøj Bindslev

Angreb fra rivaler bydes sjældent velkommen med kyskhånd, men den grundregel ser de bort fra i branchen for havmøller.

En umoden industri, der lever på politikernes nåde i kraft af massive støtteordninger, har nemlig brug for frontløbere, der kan og vil satse på udvikling. Og helst flere af slagsen.

Derfor vækker Vattenfalls melding om, at selskabet vil trumfe Dong på havvind, begejstring på Nesa Allé i Gentofte. Selvom det kan resultere i, at svenskerne løber med kæmpeordrer foran Dong.

"Hvis de store vindmølleproducenter og leverandører fortsat skal investere i teknologiuudvikling, nye fabrikker og i at udvikle havmøllebranchen, så er det nødvendigt, at der er nogen, der vil købe deres produkter. Det kræver, at der er noget volumen i markedet. Og det kommer der kun, hvis andre selskaber også bekender sig til at investere og drive udviklingen i branchen, så det er en udmelding, vi hilser

velkommen," siger Mats Vikholm, chef for cost-of-energy hos Dong Energy.

Ja tak til mere pres

Energistyrelsen arbejder lige nu intensivt med udbuddet på Horns Rev 3 på 400 megawatt ud for den danske vestkyst. I

*"Det er meget positivt, at der er pres på for at sænke omkostningerne på de store havmølleparker"*

Birgitta Jacobsen, vicedirektør, Energistyrelsen

styrelsen er der også begejstring over, at Vattenfalls nye topchef har som mission at følge Dong Energys mål om at sænke prisen på havvind med 40 pct. mod 2020.

"Det er meget positivt, at der er pres på for at sænke omkostningerne på at opføre de store havmølleparker. Vi har i Danmark netop valgt udbuds-

formen for at maksimere dette pres," siger Birgitta Jacobsen, vicedirektør i Energistyrelsen.

"Vi er i øjeblikket i fuld gang med at udbyde Horns Rev 3, hvor bl.a. Vattenfall og Dong Energy konkurrerer om prisen. Meldingerne fra Dong Energy og Vattenfall giver forhåbninger om, at vi kan imødesætte lavere afregningspriser i fremtiden for havmøllerne og dermed lavere omkostninger for elforbrugere."

Et vigtigt værktøj i kampen for lavere priser på havvind er den store underskov af leverandører af alt fra vindmøller til fundamenter og kabler.

"Man skal forsøge at sænke prisen fra projekt til projekt. Som investorer vil også have omkostningerne ned, og vi taler med de store leverandører og forsøger at se på, hvor meget man kan sænke prisen på de forskellige dele," siger Vattenfall-chef Magnus Hall.

borsen.dk

## Vattenfall satser på pengestærke partnere

Af Joachim Claushøj Bindslev

Finanskrisens kæberasler til Dong Energy er kun én af flere i den europæiske energibranche. På tværs af Europa har selskaber satset og siden tabt stort. Og Vattenfall er ingen undtagelse.

Nedturen kulminerede i sommeren 2013 med en nedskrivning på 26 mia. kr. Året var også det første længe uden udbytte til den svenske stat.

Adm. direktør Magnus Hall medgiver, at finansieringen er pressede, men han fastholder de grønne visioner. Løsnin-

# 26

mia. kr. måtte Vattenfall nedskrive med i sommeren 2013, da nedturen oven på finanskrisen kulminerede

gen skal være, at Vattenfall tager ansvar for udvikling og drift og så finder pengestærke partnere.

"Det andet er, at vi kan se på og prioritere vores investere-

ringsplan og se på projekterne inden for vedvarende energi. Det er en prioriteret investering for os," siger Magnus Hall.

I Danske Bank vurderer kreditanalytiker Jakob Magnusen da også, at Vattenfall kan løfte opgaven.

"Vattenfall bør mere eller mindre have samme forudsætninger med at sænke prisen. Selvom de lige nu er mindre end Dong på havvind, er de trods alt stadig en erfaren spiller i industrien," siger Magnusen, der ser mere vind som direkte udløber af en moden vindindustri og mindre kul- og atomkraft.

Af Joachim Claushøj Bindslev

Når svenske Vattenfall i de kommende år skal forsøge at lægge stilen om til et noget grønnere trav, kommer Danmark til at spille en central rolle.

Det siger den nye adm. direktør Magnus Hall, som netop har været på rundtur i hele organisationen, der strækker sig fra Finland over Sverige til Danmark, Tyskland, Holland og Storbritannien.

"Vi har vores overvågningscenter til vindkraft i Esbjerg, og vi har en stor del af vores

kompetencer i at bygge i Danmark. Både til lands, men frem for alt på offshore er det meget stærkt," siger Magnus Hall.

"Danmark har også store kompetencer inden for området på leverandørsiden med både Vestas og Siemens, der er meget etablerede."

Efter nogle hårde år er Magnus Hall udpeget som ny Vattenfall-topchef. Han lægger op til et markant grønnere fokus, hvilket også efterlyses af den nye svenske regering med Socialdemokraterne og Miljøpartiet.

I dag har Vattenfall knap 1000 vindmøller med en sam-

let kapacitet på 1,7 megawatt. De overvåges døgnet rundt fra et kontrolcenter i Esbjerg, der ledes af Jan Jørgensen. Han kan godt mærke, at han og kollegaerne kan se frem til at overvåge flere møller i de kommende år.

"Vind kommer til at fylde mere, og vi er klar," siger Jan Jørgensen.

Vattenfalls vindparker producerer i dag omkring 4 terawatt årligt. Det svarer til forbruget i godt 1 mio. husholdninger. Tallet ventes at stige til 6 terawatt i 2018, mens flere store projekter er undervejs på både land og hav.